БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ

София 1111, ж.к. Яворов, бл.71,
вх.4, ет.1, ап.1, ЕИК 121244539
тел./факс:02 9799500, www.bspb.org

BirdLife INTERNATIONAL

Помогни да опазим птиците и природата на България!

До
Г-н Мирослав Найденов
Министър
Министерство на земеделието и храните
Бул. „Христо Ботев” 55

Г-жа Нона Караджова
Министър
Министерство на околната среда и водите

Г-н Румен Порожанов
Директор на ДФ „Земеделие”
Разплащателна агенция

Копие до:
Г-жа Десислава Танева
Председател на Парламентарна комисия по земеделие и гори – 41 то Народно събрание

Г-жа Искра Михайлова - Копарова– Председател на Парламентарна комисия по околна среда – 41во Народно събрание

Г-н Никола Христов
Директор
Дирекция „Развитие на селските райони”
Министерство на земеделието и храните

Г-жа Хелън Уилямс
Генерална дирекция „Земеделие”
Европейска Комисия

Г-н Стефан Лайнер
Генерална дирекция „Околна среда”, ЕС

Г-н Томислав Дончев
Министър по управление на средствата от Европейския съюз

Относно: **Спешни мерки за разрешаване на проблеми при прилагане на ОСП в България, създаващи предпоставки за неефективно прилагане на Мярка 213 „Плащания по Натура 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО - за земеделски земи" и водещи до нарушения на Директивата за птиците и Директивата за хабитатите.**

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ

София 1111, ж.к. Яворов, бл.71,
вх.4, ет.1, ап.1, ЕИК 121244539
тел./факс:02 9799500, www.bspb.org

BirdLife INTERNATIONAL

Помогни да опазим птиците и природата на България!

Уважаеми Дами и Господа,

Бихме искали да представим на Вашето внимание серия от проблеми, водещи до трайната загуба на биологично разнообразие в земеделски земи - затревени площи (постоянни пасища, ливади, мери и др.). Представените проблеми са пречка за ефективното усвояването на средствата по Програмата за развитие на селските райони. От своевременно решаване на представените проблеми зависи не само ефективното опазване и управление на приоритетни местообитания и видове, включени в общоевропейската екологична мрежа Натура 2000, но и адекватното участие на земеделските стопани в този процес.

<u>Проблем 1.</u> Несъответствия в изискванията на Наредба № 3 от 23 Февруари 2011 г. за условията и реда за прилагане на Мярка 213 "Плащания по Натура 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО - за земеделски земи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013г. от една страна и Наредба № 5 от 10.03. 2010 г. за условията за допустимост за подпомагане на земеделски парцели по схемите за плащане на площ и за общите и регионални критерии за постоянни пасища от друга страна.

Съгласно Чл. 3, ал.1, т.3 от горепосочената Наредба № 3 всеки кандидат е длъжен да спазва условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени съгласно чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители. Съгласно Национален стандарт 4.2[1] „..За земеделски земи (затревени площи) с висока природна стойност, **земите попадащи в националната екологична мрежа Натура 2000 и защитените територии, в зависимост от завареното положение на ливадата или пасището се разрешава да се оставят мозаечно разположени единични или групи дървета храсти и/или синори, до 25 % от общата затревена площ…".** Поради липсата на актуализация на **Наредба № 5**, във връзка с приемането на **Наредба № 3, в нея (Наредба 5) не са допълнени** специалните условия за допустимост за подпомагане на площите (особено постоянни пасища) по мярка 213, отразяващи изискванията на националния стандарт, по подобие на отразените специални условия за допустимост по мярка 214 "Агроекологични плащания". В резултат на това, съгласно Наредба 5, за кандидатите по мярка 213, важат общите изисквания за подпомагане на затревени площи (не повече от 50 броя дървета и/ли храсти за продуктивни или 75 броя за слабо продуктивните пасища). Тоест фермерите са длъжни да премахват значителен брой дървета и храсти, унищожавайки местообитанията на видовете и природни местообитания, обект на опазване в съответните Натура 2000 зони. Важно е да се отбележи, че по-голямата част от териториите включени в Натура 2000 се припокриват със земите с висока природна стойност. В тази връзка липсата на синхрон по отношение на правилата за прилагането на двете мерки (мярка 213 и мярка 214) обезсмисля ефекта от прилагането им.

В резултат на гореизложеното пред земеделските стопани стоят следните алтернативи:

i. Да кандидатстват по мярка 213, без да премахват храсти до минимума от 50 броя, за да не унищожават местообитания и видове - обект на опазване в Натура зоната, но в

[1] З А П О В Е Д № РД 09-616 София,21.07.2010 година на Министъра на земеделието и храните

същото време да бъдат санкционирани на база изискванията на несинхронизираната Наредба 5;

ii. Да кандидатстват по мярка 213, като изпълнят изискванията на Наредба 5, с което да увредят или разрушат приоритетни за опазване местообитания, видове и местообитания на видове**. По този начин средства, предназначени за опазване на природата ще бъдат предоставени за увреждането й, което е в разрез с целите на мярка 213, разписани в чл. 1, ал. 5 от Наредба № 3. От тази алтернатива произтичат и правни последствия, свързани с прилагането на националното и международно природозащитно законодателство.**

iii. Да не кандидатстват за плащания, въпреки законовите им права.

<u>Проблем 2.</u> Изискването съгласно Националния стандарт 4.2 за земеделски земи с висока природна стойност, което регламентира в земите, попадащи в мрежата Натура 2000 и защитените територии, да се оставят мозаечно разположени единични или групи дървета храсти и/или синори, не повече от 25 % от общата затревена площ, което води до трайна загуба на биологично разнообразие.

Премахването на храстова растителност до 25% води до мащабно унищожаване на приоритетни за опазване местообитания и видове в защитените зони от мрежата Натура 2000. Проблемът е особено значим в обширни, ключови за биологичното разнообразие райони в Източни Родопи, Сакар, Странджа, Бесапарски ридове, долината на р. Струма и ниските части (до 600 м) на всички планини.

Свидетели на парадокс, при който от една страна се насърчава опазването на биологичното разнообразие чрез създаването на финансови стимули, а от друга изискванията за плащанията стимулират унищожаване на местообитания и видове, които са застрашени и приоритетни за опазване. Създава се предпоставка за непостигане на благоприятен природозащитен статус на голям брой видове. Необходими са спешни мерки за регламентиране на управлението на земеделските площи в Натура 2000 зоните с цел недопускане влошаване на състоянието на видове, зависещи от дървесната и храстова растителност.

Какъв е екологичният/природозащитен ефект от унищожаването на дърветата и храстите в защитените зони ?

Дървесната и храстовата растителност е съставна част от характеристиката на ландшафта. Тя има съществена роля за поддържане на биологичното разнообразие. Единичните и групите дървета и/или храсти осигуряват субстрат за гнездене на голям брой видове птици в това число и видове, приоритетни за опазване съгласно Приложение 1 на Директивата за птиците. Осигуряват места за укритие и размножаване на голям брой видове, което е от изключително значение за широк спектър гръбначни животни. В тази връзка единичните и групите дървесна и/ли храстова растителност са от ключово значение за поддържането на местообитанията на видовете във функционално състояние.

За земеделските земи (затревени площи) с висока природна стойност, земите попадащи в мрежата Натура 2000 и защитените територии, системното почистване на голям процент храстова растителност, води до:

- загуба и влошаване състоянието на биологичното разнообразие (популации на приоритетни за опазване биологични видове и типове природни местообитания);
- влошаване качеството на естествения ландшафт по отношение на неговите екологични, природни и естетични характеристики;

Когато унищожаването на храстовата растителност се осъществява в рамките на защитени зони, негативният ефект се засилва. Това води до влошаване състоянието на популациите и местообитанията на консервационно значими видове и местообитания, а именно:

- от Директива 79/409/ЕИО и съгласно Приложение 2 към чл.6, ал.1, т.3 и т.4 от Закон за биологичното разнообразие: Ливаден дърдавец (Crex crex), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), Черночела сврачка (Lanius minor), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Градинска овесарка (Emberiza hortulana), Голям маслинов присмехулник (Hippolais olivetorum).

- от Директива 92/43/ЕИО и съгласно Приложение 2 към чл.6, ал.1, т.2 от Закон за биологичното разнообразие: Шипобедрена сухоземна костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата сухоземна костенурка (Testudo hermanni), Ивичест смок (Elaphe quatrolineata quatrolineata), Пъстър смок (Elaphe quatrolineata sauromates = Elaphe sauromates), Леопардов смок (Elaphe situla = Zamenis situla).

- <u>Природни местообитания по директива 92/43/ЕИО и съгласно Приложение 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закон за биологичното разнообразие:</u> 4090 Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета, 40АО *[2]Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества, 40СО*Понто-сарматски широколистни храстчета, 5130 Съобщества с *Juniperus communis* върху варовик, 5210 Храсталаци с *Juniperus spp*., 4030 Европейски сухи ерикоидни съобщества за територията на Странджа планина.

- Червена книга на Република България, том III Природни местообитания - Бисерков, (ред.), под печат.:

20F3	Храсталаци от люляк (*Syringa vulgaris*) - VU EUNIS**:** F3.2432 Moesian lilac thickets; PAL. CLASS.: 31. 8B32 Moesian lilac thickets
21F3	Храсталаци от румелийска (*Genista rumelica*) и лидиева жълтуги (*G. lydia*) - EN EUNIS: F3.29 Moesian broom fields; PAL.CLASS: 31.848 Moesian broom fields
23F5	Храсталаци и ниски гори от пърнар (*Quercus coccifera*) - CR EUNIS: F5.1162 [Quercus coccifera] and [Quercus alnifolia] low woods; PAL.CLASS.: 32.1162 [Quercus coccifera] and [Quercus alnifolia] low woods;
25F5	Балкански псевдомаквиси - NT

[2] Чл.6, (2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Застрашените от изчезване типове природни местообитания, включени в приложение № 1 и означени със знак (*), са приоритетни за опазване.

EUNIS: F5.31 Helleno-Balkanic pseudomaquis; PAL.CLASS. 32.71: Helleno-Balkanic pseudomaquis

26F5 Храсталаци от грипа (*Phillyrea latifolia*) - VU
EUNIS: F5.51A4 Eastern [*Phillyrea*] thickets; PAL. CLASS.: 32.21A4 Eastern [*Phillyrea*] thickets

27F6 Субмедитерански гариги - NT
EUNIS: F6.43 Thracian garrigues; F6.66 Balkan peninsula supra-Mediterranean garrigues; PAL. CLASS.: 32.C3 Thracian garrigues

28F7 Съобщества от тракийски клин (*Astracantha thracica*) - VU
EUNIS: F7.332 - Northern Thracian collinar [Astragalus thracicus] phrygana
PAL. CLASS.: 33.B2 Northern Thracian collinar [Astragalus thracicus] phryganas

Увреждането и унищожаването на тези видове и местообитанията им е в пряко нарушение на предмета и целите (и на част от заповедите за обявяване на защитени зони) на опазване на защитените зони, в които тези видове се срещат, а оттук и в нарушение на двете Директиви. За унищожаването, увреждането им или други действия, упоменати в чл. 38 на Закона за биологичното разнообразие се предвижда санкция до 10 000 лв.

Често, както е случаят с двата вида сухоземни костенурки, когато видовете са световно и европейски застрашени, се създава риск от насърчаване на земеделските производители към извършване на престъпление, съгласно чл. 278в от НК на Р България. Тези видове са най-силно повлияни не само от разрушаването на местообитанията им, но и от директното им унищожаване, предизвикано от широко използвания метод за премахване на храсти посредством шредери. Това е особено опасно, когато костенурките са в период на хибернация (зимен покой). В повечето случаи двата вида костенурки зимуват в основата на храстите, най-често от драка и стават лесна жертва, когато те се отстраняват. Това явление е наблюдавано многократно през 2010 – 2011 г. в района на Източни Родопи.

Премахването на храстова растителност има негативен ефект и върху дивеча - зайци, фазани, яребици, пъдпъдъци, диви свине, сърни и др. За тези видове храстовата растителност формира местата за укритие и размножаване и представлява важен хранителен ресурс.

<u>Проблем 3.</u> Липса на единни определения, критерии и източници на информация за идентифициране и определяне на начина на ползване на постоянно затревените площи от структурите на МОСВ и МЗХ/ДФ „Земеделие".

Един от механизмите за защита на видовете, обект на опазване и на техните местообитания в обхвата на общоевропейската екологична мрежа Натура 2000 е включването в заповедите за обявяване на зоните на забрани за определени дейности. По мярка 213 от Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. към момента се компенсират разходи и пропуснати ползи от страна на земеделските стопани, произтичащи от изпълнението на забраните в заповедите за обявяване на зоните. В приетите към момента заповеди за обявяване на зоните по чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие са разписани моделни забрани, имащи за цел опазването на ливади и пасища. С незначителни изменения и/или допълнения едни от ключовите забрани за опазването на тревни хабитатни типове включени в заповедите за обявяване на защитени зони са следните:

i. *Разораването и залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения*

ii. *Промяна на предназначението и/или начина на трайно ползване на ливади пасища, поляни, мери, мочурища, водоеми, водни течения, крайбрежни клифове /скали/ в селскостопанския и горския фонд, с изключение на случаите, при които промяната е свързана с…*

В Закона за биологичното разнообразие, както и в други природозащитни, нормативни актове липсва ясно определение за пасища, ливади, мери, поляни и други категории, които са посочени в забраните в заповедите за обявяване на защитените зони. Източник на информация, въз основа на който се упражнява контрол по изпълнение на забраните от МОСВ и РИОСВ, е начинът на трайно ползване на земите, съгласно Картата на възстановената собственост (КВС). Този начин на верификация създава проблеми за опазването на биологичното разнообразие и прилагането на мярка 213 от ПРСР 2007 – 2013 г. Проблемът произтича от неактуалната информация в КВС за реалното състояние и начина на ползване на затревените площи. В резултат на това земеделски земи, които не са включвани в сеитбооборот в продължение на дълъг период (5-10, а в много случаи и над 30 години) вече са се превърнали естествено в постоянни пасища със съответната флора и фауна. Формално според КВС тези постоянни пасища са орни земи или ниви и не попадат под защитата на забраните. Въпреки че, реално тези територии се използват за паша и имат структурата и характерното биологично разнообразие за пасищните екосистеми, структурите на МОСВ ги разглеждат като обработваеми земи. **По този начин контролните природозащитни дейности се осъществяват не на база реално наличие и състояние на местообитанията, а по документи.** В резултат на това земеделските стопани безконтролно унищожават значими местообитания на видове, обект на опазване от мрежата Натура 2000 в нарушение на националното и международно природозащитно законодателство. От 2007 г. насам този процес се стимулира в национален мащаб и чрез схемата за директните плащания,. Резултатите от проведени анализи[3] за състоянието на тревните типове местообитания в рамките само на защитена зона „Бесапарски ридове" (147 km^2) сочат че в периода 2006 – 2010 г. тревните местообитания са намалели с около 12% (18 km^2), като основната причина за това е разораването. Важно е да се отбележи, че затревените площи (реално пасища), които по начин на трайно ползване са орни земи или ниви съгласно КВС, съставляват значителен процент от гнездовата територия и хранителните местообитания на приоритетни за опазване видове. Резултатите от проведените анализи върху гнездовата територия на два световно застрашени вида – царски орел и египетски лешояд сочат, че над 42 % от територията представлява затревени площи, които не са включвани в сеитбооборот над 5 години и които по начин на трайно ползване са обработваеми земи (орни земи и ниви). През последните 4 години тези местообитания на приоритетни за опазване видове са подложени на интензивна редукция (разораване), стимулирана от директните плащания, и при това без да бъде упражнявана каквато и да е форма на контрол, в това число и процедура по оценка за съвместимост.

[3] Анализите са изготвени в рамките на проект „Опазване на световно значимо биоразнообразие в пасища и ливади с висока природна стойност, чрез подкрепа за традиционния местен поминък", изпълняван от БДЗП/BirdLife Bulgaria и финансиран от Глобалния екологичен фонд чрез Програмата за развитие на ООН

Този проблем е представян на вниманието на МОСВ нееднократно в официална кореспонденция или в рамките на официални срещи и въпреки уверенията, че се работи активно, на този етап няма никакъв резултат.

Според нас голяма част от разораванията на затревени площи се извършват в нарушение на чл. 93, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за опазване на околната среда, а контролът по прилагане на този член е незадоволителен.

Използването на КВС за верификация и контрол по изпълнението на забраните създава и втори проблем, който е огледален на вече споменатия. Обширни територии в Западна и Северна България, попадащи в обхвата на Натура 2000 по начин на трайно ползване, съгласно КВС са ливади и пасища. Същите тези територии реално от над 5 години се ползват като ниви/орни земи. Този проблем засяга както земеделските стопани, така и структурите на ДФ „Земеделие" – РА и има пряко отношение към ефективното прилагане на мярка 213 "Плащания по Натура 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО - за земеделски земи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г."

Оттук следва, че поради ползването на КВС от страна на МОСВ за контрол по прилагане на забраните за опазване на ливади, пасища и мери, разписани в заповедите за обявяване на защитените зони, значителен брой земеделски стопани трябва да бъдат санкционирани без да имат вина. Освен това ако земеделски стопани кандидатстват по мярка 213 с парцели, чийто начин на трайно ползване не е актуализиран своевременно преди влизане в сила на заповедта за обявяване на зоната, те трябва да бъдат санкциониран един път на основание чл. 11, т.1 от Наредба № 3 от 23 Февруари 2011 г. за условията и реда за прилагане на Мярка 213, и втори път на основание изискванията на Закона за биологичното разнообразие, поради нарушаване на забрана разписана в заповедта за обявяване на съответната защитена зона.

Тези пропуски и последствията, свързани с тях демотивират земеделските стопани да участват по мерките от Програма за развитие на селските райони, насочени към опазване и поддържане на биологичното разнообразие (мярка 213 и мярка 214), което създава рискове пред ефективното опазване и управление на зоните от мрежата Натура 2000.

Важно е да се отбележи, че така представения проблем касае основно работата и задълженията на МОСВ. Системата за идентифициране на земеделските парцели (СИЗП) използвана за верификация и контрол от МЗХ/ДФ „Земеделие" – РА е значително по-актуална и се основава до голяма степен на реалното ползване на земите. Също така нормативните актове в областта на земеделието дават ясно определение за ливади, пасища и мери. **Така например съгласно чл. 13, т.1. от Наредба № 5 от 10.03. 2010 г. (за условията за допустимост за подпомагане на земеделски парцели по схемите за плащане на площ и за общите и регионални критерии за постоянни пасища) земи, които не са включвани в сеитбооборот в продължение на 5 и повече години, независимо от начина им на трайно са постоянни пасища. Същите тези земи съгласно прилаганите от МОСВ критерии са обработваеми/орни земи.** В тази връзка Наредба № 5 може да бъде използвана като основа за актуализиране на природозащитното законодателство (Закона за биологичното разнообразие) и създаването на ефективни критерии за определянето на ливади,

постоянни пасища и мери. **Като временно решение на проблема предлагаме МОСВ да спре използването на КВС при контролиране на режимите, свързани с опазването на затревени площи, които не са включвани в сеитбооборот над 5 години и които по начин на трайно ползване са обработваеми земи (орни земи и ниви). До актуализирането на КВС да се отчита реалното състояние и характеристики на земите.**

Проблем 4. **Допуска се смяна на начина на трайно ползване на ливади и пасища в защитени зони, където това е забранено със заповедите за обявяването им. Това се дължи на неуреденото участие на представители на МОСВ в общинските комисии, променящи начина на трайно ползване на земите и все още неотразените в КВС забрани. Промяната на начина на трайно ползване на пасищата и ливадите води до унищожаването на приоритетни местообитания и местообитания на видове, чието опазване е цел на съответните Натура 2000 зони.**

Проблем 5. **Пропуски при определянето на типа на ползване на земята във физическите блокове от Системата за идентифициране на земеделските парцели, което не позволява на земеделските стопани да кандидатстват по схемите за единно плащане на площ.**

В структурата на Системата за идентифициране на земеделските парцели за всеки един физически блок е посочен тип на земята. При очертаването/заявяването на земи по мярка 213 през 2011 г. масово системата генерира следната грешка: „Площта заявена по Натура 2000 е заявена с култура различен тип от типа земя". В този случай заявените площи се определят от системата като недопустими, въпреки че са заявени адекватно от земеделските стопани съгласно изискванията. Най-често представената грешка се генерира при заявяването за подпомагане на затревени площи в обхвата на физически блокове, които са определени като обработваеми площи. Това демотивира земеделските стопани да участват по мярката, което създава реални рискове от ефективното й прилагане, предвид масовия характер на описаната грешка.

Подобен е проблемът със слобопродуктивните пасища, попадащи във физически блокове, определени като сипеи и пясъчници. Грешката се дължи на подхода за определяне на типа земя в обхвата на физическите блокове на база дистанционен анализ на орто-фото/сателитни изображения. Поради слабопродуктивния характер на пасищата и карстовата основа, дистанционната проверка не представя реалното състояние на пасищата. От съществено значение е и сезона, през който е направено изображението, използвано за дистанционен анализ. Ако изображението е направено през пролетта по време на активната вегетация на растителността, то коренно ще се различава от изображения, направени през останалите сезони. Важно е да се отбележи, че за някои землища тези пасища са единствените, които могат да се използват от животновъдите и се ползват от столетия. Определянето им като пясъчници, сипеи, скали и пустееща-необработваема земя води до изключването им от слоя на земите допустими за подпомагане за директните плащания на площ, както и земите допустими за подпомагане по мярка 213 и мярка 214 от Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. Това създава нулева алтернатива за кандидатстване и подпомагане на земеделските стопани по схемите за единно плащане на площ (в това число мярка 213 и мярка 214). В същото време тези територии представляват консервационно значими местообитания и местообитания на видове обект на опазване в обхвата на екологичната мрежа Натура 2000. **Така**

представения проблем касае голяма част от слабопродуктивните пасища в обхвата на Натура 2000.

Предвид гореизложеното и предвид факта, че над 40% от земите включени в защитените зони от мрежата Натура 2000 представляват обработваеми земи, се обръщаме към Вас да упражните предоставените Ви от закона и обществото правомощия за адекватно и своевременно разрешаване на представените проблеми. От тяхното разрешаване зависи ефективното прилагане на ключови изисквания от националното и международно природозащитно законодателство и изпълняването на поетите ангажименти на страната ни в тази насока. В тази връзка предлагаме следните спешни действия:

1. Да се направи допълнение в **Наредба № 5 от 10.03. 2010 г. (за условията за допустимост за подпомагане на земеделски парцели по схемите за плащане на площ и за общите и регионални критерии за постоянни пасища)** регламентиращо специалните условия за допустимост за подпомагане на площите по мярка 213, отразяващи изискванията на Национален стандарт 4.2 и особеностите на териториите. Допълненията да бъдат отразени по подобие на специалните условия за допустимост по мярка 214 "Агроекологични плащания. С това допълнение ще се гарантира запазването на 25 % дървесна и храстова растителност в подпомаганите площи в Натура 2000 зони. Измененията да бъдат отразени преди стартирането на проверките от страна на ДФ „Земеделие”-РА през 2011г.
2. Регламентиране на критерии и определения за постоянни пасища, ливади, мери и др. затревени площи в законови и/или подзаконови, природозащитни нормативни актове (Закон за биологичното разнообразие) и прилагането на тези критерии при контрола по изпълнение на забраните разписани в заповедите за обявяване на защитените зони.
3. Засилване на контрола по прилагане на **чл. 93, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за опазване на околната среда и осигуряване на превенцията срещу разораването на затревени площи, особено в местообитания на видове обект на опазване в защитените зоните от общоевропейската екологична мрежа Натура 2000.**
4. **Засилване на контрола по изпълнения на забраните разписани в заповедите за обявяване на защитените зони, особено тези касаещи опазването на земеделските земи.**
5. **Създаване на комисия с участието на представители на ДФ „Земеделие”-РА, МОСВ и НПО за верифициране на типа на земята за физически блокове определени дистанционно като сипеи, пясъчници, скали и пустеещи – необработваеми земи.**
6. Спешно създаване на междуведомствена работна група с участие на представители на МОСВ, МЗХ, ДФ „Земеделие” – РА за постигане на следните цели:

- Разработване и прилагане на правила и механизми за използване на единни определения, критерии и източници на информация за идентифициране и определяне на начина на ползване на постоянно затревените площи, от структурите на МОСВ и МЗХ/ДФ „Земеделие”.
- Разработване на правила и механизми, осигуряващи от една страна възможност на земеделските стопани да получат плащания в рамките на ПРСР, а друга страна да гарантират опазването на местообитания и видове в райони, включващи над 25% храстова растителност. Съществена възможност в тази насока е разработването и включването на ефективни режими в заповедите за обявяване на защитените зони по чл. 6, ал.1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие (зони по Директива за хабитатите).
- Предприемане на конкретни стъпки и действия за включване на представители на МОСВ в общинските комисии, променящи начина на трайно ползване на земите и приоритетно отразяване на забраните включени в заповедите за обявяване на защитените зони в КВС.
- Предприемане и прилагане на конкретни действия за подобряване функционирането на Системата за идентифициране на земеделските парцели с цел ограничаване на идентифицираните през 2011 г. грешки при кандидатстване по мярка 213 „Плащания по Натура 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО - за земеделски земи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г.” В това число приоритетно актуализиране на СЕПП допустимия слой за парцелите по мярка 213.
- Създаване на отделен слой "Пасища, мери и ливади", който да е сравнително постоянен и да отразява в себе си всички специфични затревени площи (ВПС, НАТУРА 2000, слабопродуктивни пасища и т.н.), и който да не се променя т.е. земите да не се разорават.

С уважение:

Нада Тошева

Изпълнителен директор